РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу "SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второн 11-го січня 1916. Ч. 5. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, January 11, 1916. No. 5.

МОСКАЛІ СТРАТИЛИ ЗА ТИЖДЕНЬ 50.000 ЛЮДИЙ.

Обі сторони доносять про успіхи в Галичині і на Буковині.

Анґлійські війска зовсім опорожнили Ґаліполі.

Великий воєнний корабель „Едвард VII" на дні моря.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ЗА ТИЖДЕНЬ МОСКАЛІ ВТРАТИЛИ 50.000 ЛЮДИЙ В УБИТИХ І РАНЕНИХ.

БЕРЛІН, 7. січня. — Урядові вісти австрійського ґенерального штабу подають отсе:

„Наступ Москалів у східній Галичині і на Буковині приніс їм великі страти. Російські війска не були всилї осягнути успіху помимо великих жертв в людях. Після найлекших обчислень Москалї стратили за час від 1-го січня с. р. понад 50.000 людий в убитих і ранених".

Німецький воєнний критик, майор Морат, предсказує російській офензиві велику невдачу. Офензиву розпочала Росія, після гадки Мората, в невідповідну пору. А розпочала її лише на доманнє Анґлії, щоби в сей спосіб змусити Австрію і Німеччину до перенесеня війск з Балкану. В сей спосіб сподіють ся Анґлійці перешкодити походови німецьких союзників на Солунь і Єгипет.

МОСКАЛЇ СТРАТИЛИ ОКОЛО 1.000 ЛЮДИЙ В ПОЛОНЕНИХ.

ВІДЕНЬ, 8. січня. — Нинішний звіт австрійського ґенерального штабу звучить:

„Битва у східній Галичині і на граници Бесарабії та Буковини відбуваєть ся без перестанку дальше.

„Над рікою Стрипою Москалї, користаючи з густої мраки, підійшли до наших становищ. Полки гонведів (16 і 24) і галицький полк піхоти (57) перевели протинапад, прогнали Москалів назад і полонили 720 салдатів, між ними одного полковника і десять низших офіцирів.

„Коло Топоровець (на Буковині), на схід від Раранча і на бесарабській граници завзятий бій триває дальше. Деяким російським відділам удало ся заняти передні рови наших війск. Наші війска перевели відтак напад на багнети і прогнали Москалів зі занятих становищ. Притім полонено одного російського офіцира і 250 салдатів".

БИТВИ О ПОСІДАНЄ ЧАРТОРИЙСКА (НА ВОЛИНИ).

ВІДЕНЬ, 8. січня. — Головна австрійська кватира доносить:

„На Волини російські війска робили змаганя, щоби здобути цвинтар на північ від міста Чарторийска. Однак зусиля Москалів були безуспішні. Цвинтар находить ся дальше в руках наших війск".

Місто Чарторийск лежить над Стиром (на Волини) при зелізничім шляху, який веде з Ровна до Ковля. Місто Чарторийск часто переходило з одних рук до других. Місто є зовсім знищене і спалене.

МОСКАЛЇ ДОНОСЯТЬ ПРО УСПІХИ НАД СТРИПОЮ.

ПЕТРОГРАД, 8. січня. — Урядовий звіт російського ґенерального штабу звучить:

„В околиці Риги німецькі війска атакували наші становища при помочи трійливих газів.

„Сильним відділам неприятельським удало ся здобути Чарторийск. Однак опісля наші війска виперли неприятеля з міста, беручи в полон 3 офіцирів і 50 людий.

„Над середущим бігом ріки Стрипи наші війска тут і там заняли передні рови та окопали ся безпосередно перед неприятельськими становищами. В тих битвах полонили ми 17 офіцирів і около 1.000 жовнїрів та здобули кілька машинових крісів.

„На північний схід від Черновець неприятель перевів з великою силою протинапад на наші становища, щоби здержати наступ наших війск. Отсї напади відбили ми з великими стратами для неприятеля. Ми полонили 14 офіцирів і 300 жовнїрів та два машинові кріси".

З обох сторін, то є з австрійської і російської доносять про успіхи. З новєйших урядових звітів виходить, що обі сторони стратили в полонених меньше-більше однакове число людий.

Коли однак взяти на увагу, що Росія заповіла була велику офензиву, то успіхи Москалів, відповідно до їх страт, є дуже незначні. Москалям не удало ся в жаднім місци анї переломити боєвої лінії, анї посунути ся наперед. Боєва лінія не улягла майже жадній зміні.

УЛАСКАВЛЕНЄ ПРОВІДНИКІВ ГАЛИЦЬКИХ МОСКВОФІЛІВ.

ЦЮРІХ (Швайцарія). 7. січня. — **З Відня доносять, що австрійський цїсар уласкавив кореспондента російської часописи „Новоє Время" і сїмох провідників русофільського руху в Галичині, яких військовий суд засудив був на кару смерти. На просьбу російського правительства вставив ся за уласкавленєм засуджених на смерть еспанський король Альфонс.**

Як відомо, воєнний суд у Відни видав був ще в осени вирок смерти на Янчевецького, російського кореспондента, і на сїмох провідників галицьких русофілів (д-ра Маркова, д-ра Дрогомирецького, д-ра Черлюнчакевича і других). Про виконанє засуду смерти урядових вістий тоді не було.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

АНҐЛІЙСЬКІ ВІЙСКА ЗОВСІМ ОПОРОЖНИЛИ ҐАЛІПОЛІ.

ЛОНДОН, 9. січня. — Урядовий звіт міністерства війни звучить:

„Ґенерал Монро, головний командант анґлійських війск на Ґаліполі, доносить, що опорожнене півострова Ґаліполі переведено з добрим успіхом. Всї гармати забрано з виїмком 17 вже зужитих гармат. В часї відвороту Анґлійці мали всего одного раненого, а Французи анї одного".

Турецькі телеграми доносять, що анґлійські і французькі війска потерпіли в часї відвороту великі страти. Також затоплено один корабель, який був переповнений анґлійським війском.

НА МОРИ:

АНҐЛІЙСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ „ЕДВАРД VII." НА ДНІ МОРЯ.

ЛОНДОН, 9. січня. — Анґлійське міністерство маринарки подало до відома отсе:

„Корабель „Едвард VII." наїхав на підводну міну і потонув. Цїла залога зістала виратувана".

Внеше згаданий корабель мав 16.350 тон і був зоружений в 46 гармат і 5 машин до викидання торпед.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ:

НІМЦЇ ПОЛОНИЛИ 1.100 ФРАНЦУЗІВ І ЗДОБУЛИ 15 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

БЕРЛІН, 9. січня. — Звіт головної німецької кватири подає отсї вісти:

„На полудне від Гартмансвайлеркопф здобули наші війска останні становища, які Французи заняли були ще дня 21. грудня. Притім полонили ми 20 офіцирів і 1083 жовнїрів. Також здобули ми 15 машинових крісів".

В АНҐЛІЇ:

УСТАВА ПРО ПРИМУСОВУ ВІЙСКОВУ СЛУЖБУ В АНҐЛІЇ ПРИНЯТА.

ЛОНДОН, 8. січня. — **Вчера відбуло ся перше читанє нової устави про примусову військову службу. Закон принято в першім читаню чотирма пятими частями голосів проти одної пятої части. Є надія, що повисший закон протягом сего місяця буде принятий в другім і третім читаню так, що з кінцем сего місяця буде міг вже увійти в житє.**

Внесенє правительства повисше наведеної устави спричинило резиґнацію трох членів анґлійського кабінету.

РУЇНА В НАШІМ РІДНІМ КРАЮ.

—o—

УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА Й ОРГАНІЗАЦІЇ У ЛЬВОВІ В ЧАСЇ РОСІЙСЬКОЇ ІНВАЗІЇ.

Союзний Базар. З дирекції зістав ся у Львові Рутковський, а з ради др. Охримович. Склеп був відчинений, бо указ ґубернатора не відносив ся до склепів, а надто 21. жовтня появив ся указ „ґрадоначальніка" Львова: „Предлаґаю маґазіновладєльцам ґор. Львова в ближайшеє время аткрить всє маґазіни для тарґовлї (кромє тарґовлї спіртнимі напіткамі). Товари тєх маґазінов, каторие не будут аткрити, будут конфіскована". Та вже 4. падолиста появило ся у „Львовскім Воєннім Слові" письмо „Москаля": „В кніжном маґазінє Днєстр і до сїх пор не із'ята із продажі карта України, то єсть карта Малоросії, как самостоятельнаво ґасударства. На етой картє єсть Малороссія от Кракова до Волґі і над нєю Москалї, Литва і проч. Помєчен Кавказ, Татари. Словом, єсть всьо, — нєт только велїкой самодержавной Россії. Карту ету моґут пріобрєтать салдати і в простотє сердєчной думать Бог знаєт что. Заходят салдати в маґазін пакупать аткриткі, пасматрєть вишивкі — ето в порядкє вещей і слєдовало би аґрадіть „малих сих" от соблазна, тем больше, что маґазін, кажет ся, єсть нє что іноє, как астаток мазепінскаво руху". — Найблизшого дня ревізія в склепі. Картки з мапою самостійної України, „виданє Вістий з Запорожа" передтим спалено. Розбили паку, де зложено брошури, віддані перед роками Базарови в комісову продаж. Тут найшли також зі сто карток з Мазепою, а се вистарчило. Між взорами знайшли герб галицького князївства й короля на престолі. — „Что ето?" Історична картина, се король Данило, а тамто герб бувшого галицького князївства. — „Катоє княжество? Что за король Даніло, как єво фамілія. Імєєтє разрєшеніє?" — Склеп відчинений по приказу „ґрадоначальства", зрештою всї склепи без „разріщенія" відчинені. — „Ми ето знаєм, всьо равно закрить!" — Опечатали склеп, а Рутковського й управителя склепу забрали до „ґрадоначальніка" на протокол, по описаню котрого у вечер їх випущено. До протоколу долучив Рутковський карту самостійної України на доказ, що то етноґрафічна й одну виданя Грінзакта в Одесі на доказ, що така сама вийшла в Росії. Всякі вияснення не помогли і 3-го грудня склеп замкнено з тим, що можуть старати ся о „разріщеніє". На запит, чи замкненє відносить ся до всіх „учрежденій" польських і жидівських, відтяв пристав: „Только до українских".

Рутковський рішив ся спростувати брехливу допись Москаля у „Воєннім Слові". Написавши, як міг, на „літєратурном язикє ізясненіє" за декілька днів явив ся в редактора — капітана Наркевича. По прочитаню сказав Наркевич: „Ви тут нічєво не опроверґаєтє". Рутковський відповів, що се не „опроверженіє", а „ізясненіє!" „Базар" не книжний маґазин, але „писчебумажний", не „Днїстер", а „Базар", отже треба зіставити непричасний „Днїстер" у спокою, що в склепі нема анї місця анї часу на мазепинство, що товариство стоїть у зносинах з великими заграничними фірмами, між иншими також у Лондонї і Парижі, а хиба своїх союзників не схочете побивати; продавано карту України, але не політичну, лишень етноґрафічну, а така сама вийшла в Одесї й Парижі. — „А чому ви скорше до нас не прийшли, от тодї, як замкнено маґазин в „Просьвіті"? Ви нас бояли ся. — Як би я боява ся, то-б був і нині не прийшов. В домі „Просьвіти" була книгарня, а в нас спродаєть ся чистий папір, а що до книжок, то се чужі комісові річи й ми їх зовсім не продавали, а по приказу заховали в окремій пацї. Зрештою книжки видані за австрійських часів зовсім леґально, а ви їх не конфіскували. В редакції застав Рутковський і поліцейського, що замкнув склеп. Він вмішав ся до розмови, піддержуючи остро закид мазепинства, бо-ж навіть знайдено Мазепу. Капітан Наркевич, котрий згори заявив: „Больше маґазіну нє аткриется", по словах Рутковського: „Мені здаєть ся, що я в редакції" — „Да, да я только редактор і ґаварю нє абязательно" — змяк і прирік умістити „ізясненіє", може частково, а може й у цілости.

Дня 17. грудня появило ся „ізясненіє" в „Воєннім Слові" з пропущенєм анґлійських і французьких фірм і коментарем редакції, що Рутковський сам признає, що в маґазині продавано мапу самостійної України, „что маґазін закрит адміністрацієй за нєсоблюдєніє правіл для тіпоґрафії, что доказиваєт нелояльность дірекції в атнашенії к русскім властям: а что в етом маґазінє фактічески магло бить найдєно адміністрацієй, ето составляєт предмєт асобаво расслєдованія і в нашу компетенцію нє входіт".

Рутковський, довідавшись, що красше справи не рухати, бо можуть його ще замкнути, дав спокій і не допитував ся о вислїд „расслєдованія".

Дня 11. марта в часї ревізії в „Днїстрі" жандармерія розбила в „Базарі" замки й перевела ревізію. Прикликали Рутковського з Днїстра, а пристав питає: „Єсть у вас бомби?" — „Шукайте". — „Я нє знаю, чево от вас хочет полковнік, еті карткі наші, малорускіє". —Саме тому, що то наші „малорускі", пояснїть полковникови, що тут була вже ревізія з „ґрадоначальства", що забрали примірники брошур і карт, що склеп вже опечатаний і після інформацій маєть ся його на днях відчинити. За хвилю увійшов полковник, а вказуючи на пачку з брошурами, спитав: „Кто атвєчаєт за ето?" — **Іван Іжицький.** — „Кдє он?" — „Виїхав". — „Он украл, а ви поєдєтє в Табольскую". — На пояснєнє пристава відповів: „Всьо равно, всє аткриткі і кніґі забрать, закрить, арестовать". Вмить спакували всї брошури й картки до двох пак, опечатали й зіставили в склепі, а **Рутковського** повели до „Днїстра", де урядував полковник. Рутковський попросив сусїдів, аби постарали ся о колодку й замкнули склеп, бо поліцейський замок (кавалок шпаґату) не охоронить майна перед злодіями.

В „Днїстрі" виставив Рутковському полковник „ордер", а пристав, шість городових і якийсь наш „памочнік" повели Рутковського до дому, де перевели ревізію. Знайдено „опасні" річи, як „воєнні мапи", малу мапу Швайцарії, Чехії, Стирії, німецьку ґазету „Папір унд Шрайбваренцайтунґ"; навіть лєксикон хотїли забрати, бо там картини. Рутковського повели на участок, а опісля до жандармерії, де застав вже й инших мазепинців: **о. Іванця, судію Роґошевського** й декількох Днїстровиків. Потім заведено його на улицю Баторія, а по 5 тижнях без протоколу випущено.

В часї його побуту в тюрмі жандармерія ще раз розбила в „Базарі" колодку. Потім замкнули знову склеп і ключ забрали з собою до Росії. По освободженю з тюрми пішов Рутковський до жандармерії по річи, забрані при ревізії, і тут довідав ся від полковника таке: „За те, що ми знайшли в „Днєстрє", ми повинні би всїх перевішати; от найдено цїлу паку революційних брошур, але „русскоє правітельство смотріт на всьо сквозь пальци. Всє деньґі в „Днєстрє" будут сконфіскована. Впрочем я отдал всьо дєло ґубернатору".

З причини недостачі персоналу й членів дирекції „Базар" зостаєть ся до сьогодня замкнений, а в нім дві опечатані паки.

(Вістник Союза визволення України).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

ЗАПИСКИ.

„Безбожна „Свобода".

З Філядельфії, Па., прислав нам один Українець з просьбою о поміщенє оголошенє, в якім обіцює 100 долярів нагороди тому з „Руских Іванів", хто найде щось в „Свободї" проти грецько-католицької релїґії.

Сей Українець — як пише — здавна читає „Свободу" і не бачив там ніколи нічого безбожного і тому його дуже дивує, що епископ і його „ґазета" голосять, що „Свобода" виступає проти віри; що „то безбожна ґазета" і т. д.

Сподївав ся сей Українець, що в той спосіб або хтось йому поможе найти сю ославлену „безбожність" або, що епископ і його „ґазета" успокоять ся і відітхнуть трохи по так довгім страшеню людий безбожною „Свободою".

Того оголошеня ми не містили тому, що не хочемо осьмішувати нашого Владики, **бож ми цїлком певні, що навіть сам епископ не вірить у се, що говорить або пише.**

Чому-ж так говорить? — спитаєте ся.

Говорить тому, бо не має иншого способу боротьби, а вважає, що то найлекший спосіб, а вже в людській натурі лежить склонність до того, що найлекше зробити, з'їсти і т. д.

Ми гадаємо, що епископ, як би не був такий рантовний чоловік, а трошки подумав, то мусїв би сам признати, що **його „Америка" більше шкоди принесла грецько-католицькій церкві ніж яканебудь инша ґазета.**

Але ми не віримо, аби епископ се хотїв зробити. Але гадаємо, що хоч би епископ навіть до того додумав ся, то буде встидатись се сказати.

То є так званий „фалшивий встид". Той встид видно у епископа (таксамо як то буває і в инших людий) і тепер. Він встидаєть ся сказати наприклад так:

— Братя і сестри. — „Америка" то файна ґазета!

Але заходить з маньки і каже:

— „Чуєш, брате і сестро, тота „Свобода" то є ґазета безбожна! Ая, брате і сестро, безбожна, ая! Чуєш — безбожна, ая, безбожна, безбожна, ая, безбожна; безбожна, безбожна, ая, ая!...

Гадає собі епископ, що як хтось покине „Свободу", то вже і без похвали візьме в руки „Америку".

* * *

Ось- такий встид нагадує нам одного купця з міста Борщева в Галичині.

Продавав він чоботи. Прийшли до нього люди з Більча Золотого і зачали чоботи „ґанчувати". Кождий приліпив латку нещасним чоботискам. А чоботи дійсно були підлого ґатунку, тож властитель не знав, що говорити, і так кричав до людий:

— Ти дурний, руский Іван; ти пійди до Мельниці або до Озерян, то побачиш, що то є підлий ґатунок! Там чоботи з простого паперу! Не хочеш — йди, йди до Мельниці, або Озерян!

— Кажеш, що там продають чоботи з паперу? — питають ся люди.

— Якби я не видів, то би не казав! кричить купець.

— А твої з чого?

— Іди, іди, Іване, до Мельниці, як ти такий мудрий!

Се настрашило одного і він купив чоботи в Борщеві і таки зараз вбрав ся, але далеко в них не зайшов, а другі, що не бояли ся Мельниці та Озерян, пійшли там, своїм розумом вибрали собі добрі чоботи і може ще мають, як Москаль не вкрав.

Так то всюди буває!

Чужої ради слухай, а свій розум май!

Добрий приклад.

Львівські українські ґазети доносять, що українська громада Тустановичі (в дрогобицькім повіті) дала 50 тисяч корон на запомоговий фонд для ранених Українських Січових Стрільців. Сей патріотизм українського села в Галичині треба подивляти. Вправдї там громада богата, бо се терен нафтовий, але по московськім відвороті і вона потерпіла богато.

Се красний примір для всїх нас, а навіть і наш Владика, як не вишле обіцяних 10 тисяч долярів до Росії, то може дасть їх для ранених У. С. Стрільців. Гроші раз призначені для старого краю, повинні вже там пійти, тимбільше, що тоє...

Хто буде пильнувати церкви?

Епископ своєю „політикою" разом зі своєю „ґазетою" лише придбав собі купу лиха.

Епископська „політика" і „ґазета" всїм вже збридла і нїхто тепер анї про ту „політику" анї про ту „ґазету" не говорить инакше як з відразою і кпинами.

Епископ мусїв би справити собі довгу сьвічку (бодай так довгу як його „посланіє" до російського амбасадора!) та вибрати ясний день і з тою сьвічкою добре находити ся, поки найшов би такого, хто би поважно брав його „політичні підприємства".

Угро-руські сьвященики так вже відчужили ся від епископа, що навіть з ним не стикають ся, а таксамо справа мається і з галицькими сьвящениками. А кілько то з них хотїло би вже й цїлком не бачити тих нещасних „політичних підприємств" нашого Владики! Коби лише війна скінчила ся та привернено корабельний рух між Америкою й Австрією, то назвали би вони той день благословеним, що вибавив їх з філядельфійської Содоми і Гомори.

* * *

Закушавши своєї „політики", епископ не хоче її покинути, а через те не бачить, що дїєть ся з його стадом. Мимо того, що цар через свої „побіди" на поли бою стратив в Америцї значінє (і мимо „послань" епископа), **— цареславє між галицькими Українцями у Злучених Державах ширить ся.** Москалї збільшають свої парохії: отворяють нові церкви: дістають ся між греко-католиків і т. д.

Тепер недавно повстала цареславна парохія в Перт-Амбой. Н. Дж. Був там цареславний епископ і ще й загостив до угро-руської грецько-католицької церкви. В Джерзи Сіти, Н. Дж., — на Лафаєт є грецько-католицька церква під опікою цареславних, яка тепер шукає собі через „Правду" сьвященика. Крім того повстають независимі церкви (Шікаґо, Ілл., Гудсон, Н. Й.).

Але епископ не має часу тим займати ся, то шкода відай йому і пригадувати. Він переконаний, що його уряд є на те, аби описувати у своїй „ґазетї", чи на Українськім Соймі були „пяні фірмани і гетьмани від бар"...

...„**Піддані епископа Ортинського**"...

Нема правила без виїмків. Отже не можна казати, що всї сьвященики відвертають ся від епископа, бо є виїмки, що обертають ся до нього.

До таких виїмків належить **о. І. Думич** із Кенори (провінція Саскечеван, Канада), котрий обертаєть ся в сторону Філядельфії аж з Канади. Він прислав до нас лист, а також і до „побожної" „Америки", (яка вже його видрукувала), а в тім листї пише, що „Свобода" нічого не повинна писати проти епископа С. С. Ортинського, а то з тої причини, що редактори „Свободи", таксамо як і всї Русини, **є піддані епископа Ортинського.**

Ми розуміємо се дуже добре, що о. Думич може мати в Канадї лиху парохію і можливо, що в той спосіб хотїв би здобути собі лїпшу парохію у Злучених Державах! Але чи не можна би того якось делїкатнїйше написати так, **щоби не нарушити науки Ісуса Христа?**

Пригадаємо о. Думичеви, що Ісус Христос не раз і не два учив, **що тут на землї нема анї перших анї остатних, — всї рівні перед Богом.** Ісус Христос говорив, що царство його не з сього сьвіта та, що він прийшов на землю не на те, щоби йому служили, але, аби він служив в безконечність чеснот, приваленних тягарем столїть...

Чи Ви може реформуєте науку Христа умисно в користь нашого Владики, або свою власну?

ФОНД ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖЕРТВ ВІЙНИ.

(Для вдів і сиріт і на відбудованє знищеного краю).

31. **Байон, Н. Дж.** На вічу зібрано $92.02, розходи $14.42, прислано $77.60, котрі після ухвали віча розділено: Жертвам війни $38.80; на Січових Стрільців $38.80. Жертви зложили слідуючі: Роман Задорецький $5.00; Українець і А. Дайко по $2.00; П. Корчовський, І. Іваницький, Т. Гриник, А. Бородавчук, Т. Зимник, Г. Кузимка, Т. Сподарик, Ю. Воробець, Н. Федишин, М. Федишин, А. Зелїзний, С. Бойко, Н. Задорецький, П. Кушнїр, п-на К. Мельник, М. Мельник, п-на К. Мельник, п-на М. Пацишин, І. Мельник, п-ні К. Мельник, Катош, Копійло, О. Вовсович, І. Кушнїр, А. Николишин і М. Осадца по $1.00; Томашек, І. Бабій, І. Пікула, А. Подьовий, В. Дячишин, З. Парний, Кобрин, П. Козак, Г. Саприк, Теплишин, Теплишин, В. Городяк, М. Кибайло, Г. Гриняк, В. Якимців, В. Почейбаба, К. Чмір, П. Чачіль, І. Горішний, В. Могила, Осадца, Г. Шалата, М. Польовий, М. Івашків, Г. Федор, І. Порада, В. Швед, Р. Описьків, М. Пікула, Я. Волінський, А. Строк, І. Пановий, С. Каренько, П. Оапмко, Д. Липовий, Н. Кобрин, М. Клецин, Д. Лаба, А. Ворис, Р. Бабій, К. Кузинко, Д. Вовьняк, М. Пацалуйко, І. Дзева, Якимець, П. Масний, П. Литвин, О. Баглай, С. Хандога, Т. Задорецький, Н. Магміт, Г. Березко, Василь Кунош, П. Кожанич, Д. Моринюк, Н. Ваславський і О. Ошуст по 50 цнт.; А. Бесараба і В. Комар по 40 цнт.; Катерина Баковська і Никола Котик по 30 цнт.; П. Жира, В. Бабій, І. Шалаковський, О. Кецейнюк, п-на Евдокія Могила, Г. Могила, Ф. Павлюк, А. Харій, М. Вишняк, Я. Крайківський, М. Смарж, С. Бабей, п-на А. Козак, Г. Баглай, М. Андрвішин, О. Татик, О. Борис, П. Білинський, М. Бабій, п-на Д. Парницька, М. Турчин, Я. Кузинько, Т. Кузинько, Д. Павлишин, п-на К. Литва (Липова), І. Кіт, Н. Задорецький, Д. Чорній, Г. Івашків, Г. Копитко, Хиляк, Стехін, Р. Заходняк, О. Задорецький, О. Тарпа, Д. Сташин, І. Сидор, Хиляк, М. Мартин, М. Душка, О. Бережанський, С. Николишин, П. Харів, І. Павлів, Н. Почтович, П. Драбанчук, Д. Осадца, П. Пастушин і В. Ґавар по 25 цнт. З сих жертв, Жертвам війни прийшло $38.80

32. **Росфорд, О.** На хрестинах у Павла Кушнїра на поклик Леона Бобака зложили: Павло Кушнїр, Іван Цеплий, Іван Гідяч, Іван Холявка і Андр. Цеплий по $1.00; Леон Бобак, Дмитро Бобак, Людвик Чапор, Андрій Андрець, Вол. Каршен, Мих. Корнова, Юрко Холявка і Ник. Цеплий по 50 цнт.; Ник. Цуп, Іван Цеплий, Мих. Крупяник, Іван Цеплий і Ник. Андрець по 25 цнт.— Разом $10.25

33. **Ню Кенсінґтон, Па.** На хрестинах у Матвія Домбровського на поклик Йос. Карпця і Василя Іванишина зложили: Йос. Карпець, Дмитро Стебляк, М. Домбровський, М. Климчук і Вас. Іванишин по $1.00; Ол. Лисій, Ф. Зілінський, В. Калиновський, Н. Різник, Т. Лобор Н., Т. Лобор, В. Ковалюк, А. Лобор, Н. Лобор, П. Мельник, І. Мельник, О. Іванишин, Ол. Пальний і П. Любчик по 50 цнт.; Ф. Домбровський 25 цнт.; К. Процик 10 цнт. Разом $6.70. З сего оплачено пересилку 6 цнт. — Остає $6.64

34. **Пен Ален, Па.** На хрестинах у Вінцента Янкового на поклик Николая Гіля зложили: Мих. Миськів, Кость Назар, Йосиф Грубльовський, Ник. Гіль, Юлія Янкова і Іван Дробот по $1.00; Василь Бичок, Ілія Клаптий, Ник. Мельник і Сем. Цюпчик по 50 цнт.; Олекс. Крупський, П. Сливка, Гриць Кобасюк, Сильв. Гуль, Анна Гуль, Евдокія Кобасюк і Лупь Бортник по 25 цнт. — Разом $9.75

35. **Іст Юнґставн, О.** У Йосифа Когута на поклик Романа Якимчука і Івана Вайди зложили: Роман Якимчук, Йосиф Когут і Іван Вайда по $1.00; Тимко Адамик, Іван Горіґа, Іван Кріль і Іван Мартинюк по 50 цнт.; Йосиф Мулярчик, Дмитро Шлюсар, Іван Попович, Михаїл Сорока, Олекса Рошко, Никола Рошко, Іван Сокіл, Григорій Мазур, Василь Біляних і Николай Святовський по 25 цнт.; — Разом $7.50

36. **Джерзи Сіти, Н. Дж.** Й. Крайник жертвував $1.00

37. **Бріджпорт, Конн.** На хрестинах у Андрія Мандрона на руки Казимира Греськовича і Николая Матульського зложили: Ю. Бих, Н. Ведигорський і С. Слободян по 50 цнт., К. Греськовнч, О. Бих, А. Джус, С. Сорока, П. Славинський, О. Бабій, Я. Лішинський, Олена Кий, А. Мандрона, Л. Бих, Трендовський, Н. Матульський, М. Кульчицький і Г. Валковський по 25 цнт.; К. Бурей і Н. Ганиш по 20 цнт.; Н. Школяр 15 цнт.; Д. Малахов 10 цнт. Разом $5.65. З сего оплачено пересилку 10 цнт. — Остає $5.55

38. **Бунтон, Н. Й.** Гараня Олійник жертвувала $1.00

39. **Гумпрей Сентер, Н. Й.** Михайло Станчак жертвував $1.00

40. **Джерзи Сіти, Н. Дж.** На хрестинах у Дмитра Мішука зібрав Тарас Хвалик $3.00

41. **Ст. Тамс, В. Вір.** Семен Дорош жертвував $2.15

Разом $86.64

Попередно оголошено $500.01

ЗАГАЛЬНА СУМА $586.65

Семен Ядловський,
касієр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ФОНД ДЛЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

(Для ранених і на шпиталь для Укр. Січ. Стрільців у Львові).

42. **Байон, Н. Дж.** На вічу з зложених жертв (імена жертводавців оголошені в виказі жертв на фонд для Українських жертв війни) $38.80

43. **Дітройт, Міш.** На руки Г. Василика і А. Бика зложили: Н. Чабак, Н. Статковський, Ксеня Статковська, Анна Статковська, Гр. Василик, А. Бик, Гр. Наконечний, Лев Боднар і Т. Мельничук по 50 цнт.; Гр. Данилишин, Т. Данилишин, О. Гриньків, Т. Гащин, Зофія Статковська, Настя Білецька і Парасковія Торончук по 25 цнт. — Разом $7.75

44. **Вунсокет, Р. Ай.** Стефан Лемішка прислав від аматор. кружка з представленя з дня 11. грудня 1915 жертву $5.00; Семен Мостецький 50 цнт.—Разом $5.50

45. **Перт Амбой, Н. Дж.** На хрестинах у Івана Дениса зложили на руки Івана Козака і Івана Гелети: Іван Денис $1.00; Теод. Стек 50 цнт.; Пр. Будняк, К. Будняк, Зофія Будняк, Т. Козак, Ст. Максимович, Іван Лупинус, Іван. Юрків, О. Клим, Ів. Гелета і Іван Козак по 25 цнт. — Разом $4.00

46. **Мінісранс, Па.** Павло і Ева Примляк, посмертна згадка в пятилїтну річницю, припадаючу 8 січня с. р., смерти бл. п. о. Николая Стефановича, дар яко колида для ранених Січових Стрільців у львівськім шпиталі $2.00

47. **Арбор, Міш.** (Юніверсіті Анн) Андрій Палівода жертвував $1.00

Разом $59.05

Попередно оголошено $371.10

ЗАГАЛЬНА СУМА $430.15

Семен Ядловський,
касієр „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦЇ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

ПОЛЬСЬКЕ ЗАМИЛУВАНЄ ДО НАДУТОСТИ І БРЕХНІ.

Яка побіда і яка кара?

Австрійське правительство відповіло Злученим Державам на дві ноти в справі затопленя італійського корабля „Анкони" (з яким згинуло певне число горожан Злучених Держав), що комендант підводної лодки нічим не провинив ся, а затопив корабель в порядку, „подлук припису". Одно лише можна йому закинути — каже австрійське правительство, — що не брав він під увагу того переполоху, який повстав на кораблю по перших стрілах з гармати і за се його покарано — також „подлук припису".

Як покарано, то нїхто не знає, а цікаво би знати, бо то цілий успіх двох нот американських.

Найбільше взяла собі до серця ту кару шікаґовська польська ґазета „Дзєннік Звйонзкови", вславлена російськими побідами на своїм папери.

Ви знаєте, як та ґазета могла написати.

Написала вона так: „Великанська побіда Злучених Держав над Австрією!"

А тимчасом американські анґлійські ґазети кплять собі з тої побіди і пишуть так:

— Гм, яку кару Австрія завдала комендантови підводної лодки? Чи не дала вона йому прочитати обі Вілсонові ноти?

Не їдь на турецький півмісяць, бо перевернеш ся!

Тасама польська ґазета сьмієть ся знова з Турків, що їх побили Анґлійці і лишили як дурнів на Дарданелях.

А за кілька днів пізнїйше наспіла телеграма з Лондону, столиці Анґлії, що самі Анґлійці признають Туркам, що вони дуже добрі вояки і, що вславили ся побідами над анґлійським військом, яке цїлком не мало воєнного досьвіду і через те дуже тяжко потерпіло, аж вкінци мусїло покидати Дарданелї.

Чи не лїпше вже мовчати ніж глупости виписувати і годувати ними легковірну польську публику?

„Язда, на здрайце Булгара!"

Не меньше сьмішне писанє тої надутої (брехнею) ґазети, коли пише, що „Болгарів" треба покарати „огнем і мечем" за зраду славянської справи".

Господине редактор від „Дзєнніка Звйонзкового", — спитаємо ся Вас, — котрих то Славян зрадили Болгари: чи Анґлійців чи Французів, чи Італійців, чи Бельгійців, чи Японців, чи вкінци жовтих „Славян" з Індій, чи чорних з Африки? І до котрих то зраджених Славян Ви належите: чи до останних, чи до передостанних?

Напишіть це, заки виберете ся на виправу проти Болгарів за зраду „Славянства". А з Вашої войовничости видно, що вже ось-їдете яко „ринар збройний".

„Русини себе обрабували самі".

Ще один є такий польський „рицерж", а також з Шікаґо, Ілл. Називаєть ся він „Н. Пйотровскі, воєнни кореспондент Шікаґо-Геральд".

Їздив він до Европи яко воєнний кореспондент... і мав кілька розмов з російськими і польськими (москвофільськими) політиками про Польщу. Описував він се в ґазетї „Шікаґо-Геральд", а тамошна наша „приятелька" „Дзєннік Звйонзкови" перебирала се до своєї ґазети наче „цукеркі варшавскє".

Нічого путнього в тих дописях Пйотровского не було, але „на поцєшенє" і то добре.

Той то Пйотровскі, вертаючись домів, вступив у Парижи, столици Франції, до редакції тамошної польської ґазети „Польонія", де оповідав її редакторови те, що він видів.

— Галичина знищена? — питаєть ся сей редактор Пйотровского.

— Знищена й обрабована! — каже Пйотровскі.

— Хто обрабував — питаєть ся редактор „Польонії" — Москалї?

— **Ні, Мадяри, Австрійці і Русини!**

„Одкрицє, ґодне боґуф!"

То Русини самі себе обрабували, а кричать на бідних, невинних, культурних Москалів!...

Пане Пйотровскі, поясніть близше Ваше відкритє, бо безсторонному чоловікови виглядає воно: або на безсоромну брехню або на глупоту!

Таж не лише Українці, але й Поляки в Америці дістають **листи від родин** з краю, в котрих є плач і нарікане на страшні московські знущаня і рабунки.

А російські ґазети з Петроґраду (прим. „Рѣчь") і з Москви (прим. „Руское Слово") доносять, що **російський уряд веде карні доходженя проти дуже богато російських офіцирів за рабунки в Галичині, які урядово стверджено.**

Чи вірити Вам, чи російському урядови?

Чи Ви вважаєте брехню публичну за компромітацію, чи ні? І чи під сим зглядом знає Вас вже ґазета „Шікаґо-Геральд"?

ОТТО КРУЗІЮС.

ПІСНЯ ОПОЛЧЕНЦІВ.

Ряд за рядом, при мужу муж,
Настрій пісень настроєм душ,
І такт один у всіх серцях,
І всім один послав ся шлях —
Всім нам без розбору.

Який кабат, такий і стан,
Між слугами згубив ся пан,
Однакові платня і хліб,
Однакові і линє і гріб —
Всім нам без розбору.

Вже колос наш для жнив підріс,
Ось-ось в руках нам блисне кріс,
Ополченці! ура! вперед:
Однаковий тепер нам лет —
Всім нам без розбору.

Іде косар: дзень-дзень в сам час!
Чи передом, чи позад нас?
Не оглядайсь! Тут божа власть.
Приймати-мем, що Бог подасть —
Всім нам без розбору.

Ряд за рядом, при мужу муж,
Настрій пісень настроєм душ.
Аби лиш раз пійти в танець,
Ми виведем йому конець —
Разом без розбору.

Переклав В. Щурат.

ЯК УМЕР ГУЦУЛ, У. С. СТРІЛЕЦЬ.

—o—

Село **Красноїля** (косівського повіта) **на Гуцульщині**, вислало до У. С. Стрільців двайцять хлопців. Вислало що найкрасших, до того і їх провідника.

Михайло Маротчак був один з найкрасших синів села. Скінчив народну школу і цїле житє працював для добра українського народу, а зокрема для свого села. Як мав десять лїт, то на зазив кацапа-попа та свого батька вступив до читальнї товариства Качковського. Як тільки завязали в селї читальню „Просьвіти", відразу покинув кацапське гнїздо і записав ся в члени читальні „Просьвіти", а потім і „Січи". Тодї мав чотирнайцять лїт. Саме завязав ся в Красноїлї „Гуцульський театр" під проводом д. Гната Хоткевича. Маротчак, яко молодий, працьовитий хлопчина, на перший зазив вступив до нього та брав найвизначнїйші ролї (наприклад у „Верховинцях" ролю Прокопа). З театром Маротчак обїхав усю східну й західну Галичину, все читав пильно, що попало під руки, а зокрема патріотичні книжки й ґазети „радикальної партії", до котрої належав.

Коли почали збирати У. С. Стрільців, коли розіслали по краю заклики, то Маротчак перший причинив ся до завязаня „Стрілецького Комітету" в селї. Не зважаючи на те, що був слабий, бо й ціле лїто перележав на тиф, відбував пильно вправи та старав ся як найбільше з'єднати хлопців до У. С. Стрільців. **І за його покликом з маленького гуцульського села Красноїлї зібрало ся двайцять Стрільців в осени 1914. року.**

Належав до сотнї Івана Коссака і з нею виїхав 30. вересня в поле. Коли в селї Вербяжи під Бескидом курінний отаман Гриць Коссак дав приказ зголошуватись десятками на стрілецькі стежі, Маротчак був перший. Коли на горі Станещи стрінули ся Стрільцї з козаками і треба було подати ся назад, то Маротчак був останний. Раз прийшов четар Носковський і оголосив, що треба двох людий, котрі перебрані пійшли-б на звіди. Маротчак і тепер зголосив ся, перебрав ся і пійшов. Ідучи, сказав: „Я знаю, що більше не верну ся з сих звідів, але мушу йти, бо я на те Стрілець, щоби сповняти як найтруднїйші

задачі". Москалі робили тоді відворот, а Маротчака вислали до Дрогобича. Як вернув ся з добрими й корисними вістями, вислали його другий раз. Сей раз не пощастило ся йому. **Москалі пізнали на нім військову сорочку, замкнули до арешту, а на другий день засудили на смерть через повішенє.** Не помогли жадні викрути й вимівки. І так Маротчак чекав три дни на свою страшну, неминучу смерть. Аж четвертого дня рано настала страшна стрілянина під Дрогобичем. Маротчакови стало лекше. Незабаром утекли Москалі, а наші Стрільці увійшли до міста. Маротчак подивив ся через дірку в стіні і пізнав свою сотню. Почав з радости кричати та кликати помочи. **Прийшов сам сотник, розбив двері й визволив його.** Бідний плакав і сьміяв ся з радости, скакав і танцював. Узяв кріс і пішов разом з товаришами.

Декілька днів пізнійше всі йдуть у гори. Йдуть ще в лавах, йдуть камінистим провалом, потоком, йдуть уперед і за селом Камінкою обсаджують гору Ключ. У великім лісї грубі дерева ґранати вививають з корінєм, шрапнелі зломлюють їх верхи. Та Стрільці йдуть уперед. Кулї свищуть, як град, машиновий кріс грає без перестанку. Вже декількох Стрільців упало, кілька ранених. — Гурра! Гурра! — зробив ся крик як у неклї. Маротчак іде та стріляє без перестанку. Нараз біжить до нього Москаль з наїженим баґнетом і Маротчак стріляє та забиває ворога на місци. Йде все дальше вперед і за хвилю зза дерев вискакує Москаль і кидаєть ся на Маротчака. Стрінули ся, як дикі льви. Москаль хоче пробити Маротчака в груди, той відбиває баґнет, **одначе Москаль пробиває вкінци його груди.** В тій хвилї Маротчак пробиває ногу ворогови і лишає в нїй свій баґнет. **Падуть оба на землю.** Як прийшли до них Стрільці, були вже оба неживі.

Так згинув провідник та орґанїзатор красноїльських Стрільців, перший, коли ще всї инші були між живими. І не тільки Красноїля, але й увесь косівський повіт стратив одного споміж своїх щирих робітників на народнім культурнім полї.

У. С. С. Іван Ґелетюк.

(В. С. В. У.)

НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

22. Говленд, Мінн. Петро Морпак жертвував $1.00
23. Клерідж, Па. Дмитро Паньків і Францішок Буше по $1.00. — Разом $2.00
24. Надвишка від Передсоймового Комітету $71.22

Разом $74.22
Попередно оголошено $270.74
ЗАГАЛЬНА СУМА $344.96

Семен Ядловський,
касір „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПРОТЕСТ.

Представителї Братств і Товариств, належачих до Провидїня, Згоди Братств, Українського Н. Союза, Р. Н. Союза, Народної Помочи і Соєдинения, як рівнож представителї парохії, зібрані на мітинґу дня 19. грудня 1915 р. в Олифант, Па., взявши на увагу напади часописи „Америка", котра є орґаном епископа, і самого епископа С. С. Ортинського на Перший Український Сойм в Ню Йорку, на послів і на вибраний Комітет, ухвалюють слїдуючий

ПРОТЕСТ:

„Америка" і епископ С. С. Ортинський ведуть шкідливу боротьбу з Комітетом вибраним на Першім Українськім Соймі і завзяли ся знищити народну орґанїзацію, чи там до такої не допустити. В боротьбі уживають средств, якими не повинні послугувати ся. Називають вони послів на Сойм „гетьманами від бар", „пяними фірманами броварень" і „руськими Іванами".

Зібрані узнають роботу „Америки" і Епископа за шкідливу для народної справи, бо вона викликує ненависть і неспокій між українським народом, причиняєть ся до деморалїзації народу і взагалі не лицює для Епископа.

Нарід чуєсь ображений висказами „Америки" і Епископа, тим більше, що той Епископ має бути Українцем.

Зібрані твердять, що на Сойм висилали не „пяних гетьманів від бар" і „броварняних фірманів", але людий чесних, тверезих і статочних, з котрих деякі були на Рускім Соймі в Філядельфії.

Зібрані признають, що Український Сойм був конечний і корисний для української справи, як рівнож є конечним і потрібним політичне товариство.

Зібрані уважають кождого, хто виступає проти Сойму і вибраного на нім Комітету, за народного шкідника. Зібрані жадають:

1. Щоби „Америка" і Епископ Ортинський заперестали нападів на Сойм, Комітет і на послів.

2. Щоби „Америка" і Епископ відкликали образливі слова, кинені на Сойм, на послів і на всьой український нарід.

3. Коли „Америка" і Епископ не заперестануть своєї шкідливої і нехарактерної роботи, нарід український змушений буде стати до боротьби з ними.

Ухвалюємо просити о поміщенє сего протесту в „Свободі", „Новім Життю", „Народній Воли", „Гайдамаках", „Народнім Слові" і післати до „Америки".

Президія зборів:
Андрей Гавриляк, предсїдатель,
Демко Хомин, секретар,
Іван Савчан, касієр.

ФОНД ЗАСЛАНИХ НА СИБІР.

3. Рочестер, Н. Й. Збірка з віча в справі проф. Грушевського $44.12

Увага: В справозданю читанім в церкві було оголошено чистий дохід з віча $49.30. З сего „Січ" відібрала $5.00 яко свій удїл вложений перед вічом, кошти пересилки 18 цнт. Чистих гроший остало $44.12. — Д. Захарків, касієр.

Разом $44.12
Попередно оголошено $3.50
ЗАГАЛЬНА СУМА $47.62

Семен Ядловський,
касір „Федерації Українців в Злучених Державах"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВИНКИ.

АМЕРИКАНСЬКИЙ РЕДАКТОР В ОБОРОНІ УКРАЇНЦІВ.

Як ми писали, редактор нюйорського тижневника „Ди Ню Репоблик" А. С. Джонсон помістив в тій часописи свою гарну і цікаву статю про українську справу п. з. „Ірляндія Росії" (яку ми подамо в четвер у „Свободі").

Ся статя не подобала ся якомусь москвофілови з Шікаґо, Ілл., — А. С. Кавнови (се імовірно або Поляк жидівського роду, або Москаль німецького роду, або щось подібне!). І він написав довгий лист до редакції сеї ґазети, в якім силуєть ся вмовити в її читачів, що нема анї України, анї українського народу, анї української мови.

Редакція сеї часописи, щоби показати свою безсторонність, помістила сей лист, але до нього додав редактор А. С. Джонсон свою відповідь, якою збив усї твердженя шікаґовського москвофіла, і то так знаменито йому відповів, що виказав велике розуміне української справи і української боротьби з Московщиною, за що йому належить ся щира ґратуляція.

Щоби показати нашу прихильність для сеї ґазети, **Українці у Злучених Державах і в Канаді, котрі знають анґлійську мову, повинні стати її передплатниками.** Сю часопись, впрочім, варта кождому передплачувати, бо то найповажнійший політичний тижневник в Америці і дуже розповсюднений, а пишуть там найлїпші автори з Америки і з Европи.

Передплата річно виносить у Злучених Державах $4.00, а в Канаді $4.50.

Адреса така:

The New Republic,
421 W. 21st., New York City.

Просимо тих Добродіїв, що замовляти-муть сю часопись, щоби рівночасно написали до її редактора короткий лист, в якім нехай висловлять признанє для часописи „Ню Репоблик", що в імя справедливости і демократизму стає в обороні поневоленого українського народа.

—o—

НАПАД МІЛЇЦІЇ НА СТРАЙКАРІВ.

В Юнґставн, Огайо, в суботу, дня 9-ого с. м. повторила ся одна з американських сумних історій; напад стейтового війска (мілїції) на безборонних робітників.

Робітники тамошної „Стіл (спелуйте: steel, не steal) енд Тюбс Компани" домагали ся більшої платнї, а не осягнувши своїх домагань, зачали страйк. Сталеві мілїонери замісць задоволити слушні домаганя робітників, вислали проти них стейтове війско, яке вигнало робітників за місто — в гори. В обороні робітників стало більше людий і велика товпа зачала демонструвати, ба навіть палити доми, наробивши шкоди більше ніж на 1 мілїон долярів. Тоді війско приступило до дальшого „урядованя", вже на баґнети і кулї. Розумієть ся, що потерпіли безборонні робітники, бо є 1 убитий (деякі вісти подають, що трох) і понад 100 ранених.

Розумієть ся, що властителї фабрики представлять справу так, що робітники винні, бо вони все так справу представляють, а правительство за ними тягне і їм все минеть ся безкарно. А бідні робітники, котрих може в найпоганійший спосіб спровоковано, потерплять і понесуть тяжкі жертви.

Так то Злучені Держави грішать ще російськими звичаями і ще далеко до того, аби їх цїлком викорінити, бо треба боротьбу вести і з мілїонерами і з властями, що йдуть за їх приказами.

—o—

ВІСТИ З РОСІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Як ми свого часу донесли, в Києві заснували Українці **„Товариство несеня помочи населеню України, котре потерпіло від війни"**, що запомагає цїлу Україну (ґубернії бесарабську, волинську, катеринославську, київську, подільську, таврійську без Ялти й Севастополя, херсонську без Миколаїва, чернигівську, холмську) та розтягнуло свою опіку й над Галичанами та Буковинцями. Головою товариства є В. Ігнатович, заст. голови Д. Дорошенко і В. Леонтович, касієром А. Сподарець, секретарем А. Волошинович, членом виділу С. Подгорський. Товариство заложило окремий **„дім для Галичан"**, що в 30 кімнатах може помістити 180—200 осіб. Його удержанє виносить місячно 2000 рублїв. Комітет дає далї харч заклaдникам, розділює біле і дає запомоги, вкінци удержує окреме бюро (Велика Підвальна, ч. 36, кв. 12) та дежурить на двірцях, аби давати втікачам пораду та харч. — В Одесї розпочав виходити український тижневник „Основа"; є се мабуть перша українська ґазета, яку підчас війни позволили видавати російські власти. — Катеринославська „Просьвіта" відкрила окремий **комітет для помочи людности Галичини** й зачала в марті діяльність, коли прибуло значне число втікачів із Галичини і Буковини.

—o—

ЗА 100 РУБЛЇВ 150 МАРОК.

В варшавській ґубернії установлено для почтово-пересилкового обороту вартість рубля так, що 100 рублїв приймаєть ся в вартости 150 марок.

ДОБРА ФІРМА.

Банкир питає банкира:
— Кому волїв би ти позичити — цареви чи Миколаєви Миколаєвичеви?
— Певно, що цареви. В нього є великі посїлости на Сибіри. Добра гіпотека.
— А я Миколаєви Миколаєвичеви.
— А то чому?
— Бо то, бачиш, добра фірма, випробована...
— Як се?
— Ну, бачиш, взяв Львів — віддав, взяв Перемишль — віддав, взяв Новий Санч — віддав. Все віддав і додав ще й то, чого не брав. Такому тільки позичати!

„ВІДДАНЕ СТАДО".

Так виглядали би „піддані епископа Ортинського" (слова о. Думича з Канади — гляди в „Записках"!), як би не мали свого розуму, але сліпо слухали громів філядельфійських*.

*) Катехізм каже, що Господь Бог дав чоловікови розум і волю. А коли би чоловік мав бути підданий епископа і сліпо його слухати, то йому нінащо того розуму і тої волї і тоді о. Думич мусів би також і катехізм змінити після вимог філядельфійського часу.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ І НА ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ!

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, подає до відома, що на річнім мітінґу дня 29. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: В. Гіль, предс.; Б. Піддубчишин, заст. предс.; А. Рубінович, кас.; Й. Жарський, заст. кас.; М. Баран, секр.; М. Турчинський, заст. секр.; В. Матвіяс, В. Турчинський і І. Лисак, контрольори; А. Осташевський, Ю. Дудок і С. Нагачевський, доглядачі хорих; П. Пасішник і Я. Сай, хорунжі; С. Кот, капітан; Л. Кулич і М. Пахолок, бібліотекарі; С. Гук і С. Сайчук, дверники; С. Ленчук і С. Гунєвич, заст. дверників. Мітінґи відбувають ся 15-го кождого місяця в гали під числом 1012 Нюарк Аве. о год. 7.30 вечер. — В. Гіль, предс.; М. Баран, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Українське Товариство „Зоря", від. 293, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбуде ся в гали мітінґовій у п. Гр. Литвина, 83 Норт 7 Стр., Бруклин, Н. Й., дня 15. січня 1916 точно о годині 8-ій вечером. Кождий член має явитись, бо будуть до порішеня важні справи. По вичерпаню порядку дневного буде вибір нового уряду. — А. Кулявий, предс.; В. Яськевич, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх членів, що на річнім мітінґу дня 19. грудня м. р. вибрано слїдуючий новий уряд: В. Пакула, предс.; В. Скробач, заст. предс.; В. Луцишин, секр.; М. Кузїв, заст. секр.; Г. Бояновський, кас.; І. Теребушко, заст. кас.; І. Пастущин, Т. Шеремета і А. Романський, контрольори; Й. Пілющак, Н. Воляк і А. Мілян, доглядачі хорих; С. Шкапій, дверник; Іван Швець (син В.), хорунжий; Н. Гарасимчук, Н. Квасниця і М. Бурка, мирові судії; Н. Пасяк і Т. Муха, тростіси. Братські мітінґи відбувають ся кождої третої неділї по першім у гали парохіяльній при ул. Гудсон ч. 303. — Н. Мурашко, секр.

ЛАНКАСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія, від. 87, вибрало на річнім мітінґу 12. грудня 1915 слїдуючий новий уряд: А. Костецький, предс.; М. Макар, заст. предс.; Т. Кінь, секр.; М. Чехович, заст. секр.; Л. Курило, кас.; М. Бочнович, заст. кас.; А. Стець, В. Москаль і І. Нестор, контрольори; В. Ямельський, дверник; М. Бочнович, доглядач хорих; В. Ямельський, капітан; В. Удич, полісмен; Д. Сухина і П. Нестор, хорунжі; І. Боцко і А. Зачідло, післанці. — Мик. Чехович, заст. секр.

ОЛІЄН, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 363, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річнім мітінґу 11. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: Г. Підскальний, предс.; С. Луцишин, заст. предс.; П. Вовк, кас.; Д. Мітанець, заст. кас.; І. Базїв, секр.; С. Васьків, заст. секр.; Н. Кубарик і Г. Ткачик, контрольори; О. Іванців, капітан; А. Лялюк і І. Скробач, доглядачі хорих; Т. Дереняк, дверник. — І. Базїв, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Петра і Павла, від. 81, вибрало на мітінґу дня 26. грудня м. р. отсей новий уряд: П. Міськів, предс.; О. Ліщинський, заст. предс.; І. Цїлїнський, кас.; І. Горнятко, заст. кас.; А. Шандровський, секр.; Д. Лебунець, заст. секр.; Н. Дурдела, П. Семенків і Г. Бугай, контрольори; Б. Сьвіршко, маршалок; П. Войтович, хорунжий; Ф. Дипуня і О. Скушка, опікуни хорих; А. Корчинський, дверник. Хто з наших Українців не належить до нашого Братства і до У. Н. Союза, нехай вступає ще в тім місяци кождого дня до 31. січня. Вступне до У. Н. Союза виносить лише $1.00. — А. Шандровський, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. ім. Антона Бончевського, від. 10, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що на річнім мітінґу ухвалено, що кождий член згаданого віддїлу У. Н. Союза має в місяцю січни заплатити на мітінґу свою належитість один місяць наперед. Хто сего не виповнить, зістане суспендований. Ухвалено також, що раз на рік кождий член має заплатити 25 цнт. на видатки. Мітінґи відбувають ся кождої третої неділї по першім. — Н. Немцьо, предс.; М. Феленчак, кас. Н. Горбаль, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Михаїла, від. 350, подає до відома, що на річнім засїданю дня 19. грудня м. р. вибрано слїдуючий новий уряд: М. Теребуш, предс.; І. Тирчик, заст. предс.; В. Бреян, кас.; М. Бадарик, заст. кас.; Й. Тирчик, секр.; М. Словинський, заст. секр.; В. Блащук, кас. Клюбу; Е. Житкевич, С. Топольницький і Г. Заплатинський, контрольори; І. Коншлайчук і І. Буяновський, опікуни хорих; Н. Манила і В. Башмура, дверники; М. Теребуш, Й. Турчик, С. Коривчак, В. Блащук і М. Словинський, заряд Клюбу; М. Кресань і І. Когут, бібліотекарі. Братські мітінґи відбувають ся першої неділї по пятнайцятім в льокали Клюбу. — Й. Тирчик, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, вибрало на річнім мітінґу слїдуючий уряд: Ст. Кутний, предс.; Н. Білобран, заст. предс.; Гр. Герман, секр.; В. Зомчик, заст. секр.; М. Добуш, кас.; Т. Шпур, заст. кас.; П. Бонк, догл. хорих на Гудсон; Н. Рудько, записник; М. Захарків, П. Синюта і Й. Филиповський, контрольори; П. Герман, опікун; Н. Жуковський, капітан; П. Попадюк, дверник. Хорі члени, котрі мешкають в Вілксбери, мають мельдувати ся в секретаря. Мітінґи від тепер будуть відбувати ся о 3-тій годині пополудни в першу неділю по 15-тім. — Гр. Герман, секр., 47 Johnson St., Wilkes Barre, Pa.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 78, подає до відома своїм членам, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю дня 16. січня с. р. о 1-шій годині пополудни (зараз по Службі Божій). На порядку дневнім є важні справи до полагодженя, а також вибір нового уряду. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо инакше зістануть суспендовані. Котрий член на сей мітінґ не прийде, заплатить 50 цнт. кари. — В. Гонтарчак, предс.

ДЕРРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 113, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся 16. січня с. р. Буде вибір нового уряду і инші важні справи. Довгуючі члени мають вирівнати всї свої залеглости. Всї ті члени і урядники, котрі їдучи на мітінґ, мають за зелїзничий тікет платити меньше ніж одного доляра, мусять на тім мітінґу явити ся під карою $1.00. — А. Королевят, предс.; Ат. Курчак, секр.

МІКІЗ РАКС, ПА. Бр. св. Володимира, від. 91, вибрало на річнім мітінґу отсей новий уряд: П. Пришляк, предс.; І. Голай, заст. предс.; А. Гальчак, кас.; В. Рудавський, заст. кас.; С. Олійник, секр.; П. Новосад, заст. секр.; Н. Рудавський і Н. Думич, опікуни хорих; І. Шайна, хорунжий.

ФІНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 321, подає до відома, що на річнім мітінґу 12. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: Н. Лісовський, предс.; І. Гозияш, секр.; Д. Малик, кас.; І. Федак, заст. предс.; І. Яворський, заст. секр.; Ю. Ничпор, заст. кас.; Н. Фляга і Д. Новосільський, контрольори; Н. Баранський і Іґн. Т. Біленський, доглядачі хорих; Л. Сілецький, полісмен; А. Судорик і А. Бокало, хорунжі. — Ів. Гозияш, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 237, вибрало на мітінґу дня 26. грудня м. р. отсей новий уряд: І. Равлюк, предс.; П. Пазюк, заст. предс.; В. Лехуш, кас.; Г. Мисак, заст. кас.; Д. Яворський, секр.; Т. Левчишин, заст. секр.; П. Камінський і Л. Благітка, контрольори; І. Кущак, М. Шуриґайло і А. Кобилянський, доглядачі хорих; В. Городецький, дверник; І. Костира, заст. дверника; І. Вовк, хорунжий; Т. Годунька, заст. хорунжого; М. Куріца, капітан; А. Стецій, заст. капітана. Зі всіми братськими потребами прошу звертати ся на адресу секретаря: Д. Яворський, 208 Hayes St.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, подає до відома, що на річнім мітінґу дня 25. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: М. Павлишин, предс.; І. Федаш, заст. предс.; І. Сухий, секр.; І. Баґан, заст. секр.; І. Війтик, кас.; А. Кучманич, заст. кас.; Д. Ткачик і І. Баґан, контрольори; Г. Яворський, капітан; Д. Кулин і В. Кріль, доглядачі хорих; А. Кучманич, хорунжий; П. Токарський, дверник. Подаємо до відома всім Українцям в Юнґставн, О., що будемо приймати нових членів в січню і лютім до Братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Д. Ткачик, предс.; І. Сухий, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая, від. 175, подає до відома, що на річнім мітінґу зістали вибрані на уряд слїдуючі особи: П. Пошивак, предс.; М. Телевяк, кас.; Дм. Макара, секр.; М. Присташ, заст. предс.; О. Козак, заст. кас.; С. Олійник, заст. секр.; П. Ганяк і Т. Данилишин, доглядачі хорих; М. Кривий і С. Гірчак, контрольори; Гр. Плекань, дверник. — П. Пошивак, предс.; М. Телевяк, кас.; Дм. Макара, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, подає до відома, що на річнім мітінґу дня 12. грудня м. р. вибрано отсей новий уряд: О. Завада, предс.; Ю. Сєвний, кас.; В. Когут, секр.; Я. Вітенко, заст. предс.; М. Галєвич, заст. секр.; П. Вітенко і І. Цюпіський, контрольори; П. Кітляр, маршалок; П. Наконечний, заст. марш.; Е. Кмилчанов і Ф. Вашкевич, хорунжі; М. Кондира і О. Цюпінський, доглядачі хорих. Мітінґи будуть відбувати ся кождої другої неділї по першім. — В. Когут, секр.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за виплаченє менї посмертного по моїй сестрі Ксені Ґибі в кводї $180. Желаю Українському Народному Союзови, щоби він зростав понад всї другі орґанізації. Дорогі Братя і Сестри! Вступайте до У. Н. Союза, бо він є першою і найлїпшою орґанїзацією для нас в Америці.

Григорій Ґиба,
член 168. віддїлу в Перт Амбой, Н. Дж.

Пошукую свого стриєчного брата **АНТОНА ГРЕЧИНА**, з села Дарахова, пов. Теребовля, Гал. Перебуває через довший час в Гудсон, Н. Й. Хто би о нім знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: 5-6

MICHAEL GRECZYN,
868 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОШУКУЮ ДОБРОГО СТОЛЯРА ДО ЦЕРКОВНИХ РОБІТ. Голоситись прошу сейчас на адресу: 5-7

JOHN LUHOWIAK,
921 Warrington Ave., S. S. Pittsburgh, Pa.

Пошукую свою доньку **МАРИНЮ ТОДОРЧУК** (Івана), з села Хартонівці, почта Торське. Вже третий рік в Америці. Має перебувати в Пенсильвенії. Хто би о ній знав, або вона сама, нехай зголосить ся до своєї мами на адресу: 5-6

KATARYNA TODORCZUK,
P. O. Fenwood, Sask., Can.

Пошукую **ІВАНА БОРИСА, СТЕФАНА БОРИСА і МАТІЯ СТЕФАНІВ** в дуже важній справі. Вони походять з села Нинів Долішний, повіт Долина, Гал. Прошу зголоситись до: 5-7

THEODORE MACKIW,
P. O. Melville, Sask., Can.

Пошукую свого брата **ІЛІЮ МОЙСЮКА**, з села Лужан, повіт Кіцмань, Буковина. Рік тому назад перебував в Ст. Пол, Злучені Держави. Хто би знав про него або він сам, нехай зголосить ся на слідуючу адресу: 5

JOHN MOJSIUK,
621 McPheson St., Fort William, Ont., Can.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ з чистим теноровим голосом, умілий провадити добре церковний спів, грати на фісгармонії як також провадити школу дітий, молодий, безженний і тверезий, глядає посади. Ласкаві зголошення просить ся слати на адресу: Я Гайдук, 122 Second St., McKeesport, Pa. 4—6

ЗАТРУДНЯЄМО СТАЛО ПИЛЬНИХ ЛЮДИЙ в кождій околиці. Англійського язика не вимагаємо. Спосібним платимо $25 тижнево. Пишіть сейчас до: Mr. May, 305 Broadway, Room 210, New York, N. Y. 151-8

ПОТРІБНО 100 ЛЮДИЙ до науки „пейпер генґинґ". По скінченю науки даємо місця зі заробком від $5.00 до $12.00 денно. Інформації уділюємо безплатно. Зголошувати ся від год. 5—6 пополудни або листовно на адресу: 5-16

DECORATING CO.,
136 E. 57th St., New York, N. Y.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ РОДИНАМ ДО СТАРОГО КРАЮ

через

„Американсько-Українське Бюро"

УРЯДОВО ЗАТВЕРДЖЕНЕ І ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК.
Повставше з „Народної Канцелярії" тов-а „Укр. Нар. Ради" в Америці.

ЦІНА: за 100 корон 14 долярів.

КОРИСТАЙТЕ З НИЗКОЇ ЦІНИ І ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ, КОЛИ ВАШИМ РОДИНАМ ГРОШІ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ПОТРІБНІ.
ГРОШІ ПОСИЛАЙТЕ МОНИ-ОРДЕРАМИ АБО В РЕДЖІСТРОВАНИХ ЛИСТАХ НА АДРЕСУ:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО.

До Американсько-Українського Бюра надійшли зі старого краю листи для слідуючих осіб:

481. Чигура Настуня, від сестри Явдохи—Небилів, Пер.
482. Гуменюк Яцко, від жінки з Угринова.
483. Лелюк Ілія, від жінки Марії—Карлів, Снятин.
484. Хомяк Николай, від жінки з Конюхова, Стрий.
485. Блаженкий Іван від батька Петра з Залуча.
486. Скрипник Онуф. від жінки Марії—Хотимір.
487. Харенко Олекса від батька Івана—Рошнів, Стриг.
488. Стефюк Грицко і Михайло від батька Семена—Рожнів.
489. Буртник Василь, від Катерини Корнута—Хотимір.
490. Романів Іван, від родичів з Прислупа, Перегінско.
491. Скурган Іван, від жени Калини—Залуче, Снятин.
492. Печенюк Іван від мами Василини—Красноставці.
493. Дійчук Петро, від жени Параски,—Соколівка, Косів.
494. Капанюк Іван і Юрійчук Никита від родини з Залуча, Снятин.
495. Шупеня Дмитро, від родини з Южинець, Буковина.
496. Грицюк Стефан, від жінки Настуні—Залуче.
497. Шимонович Кароль, від доньки Марцелі—Угирнів.
498. Фодчук Петро, від жени Марії—Залуче, Снятин.
499. Гарвай Андрій, від жени Марини—Шоломиниці.
500. Радлінський Войцех, від жени Анни—Тудорковичі.
501. Кубинець Федор, від жени Маруні—Мизунь старий.
502. Ґолембьовський Ян, від жени Бронислава—Хотимір.
503. Андрейчук Василь, від жени Варвари—Демиче.
504. Зварун Стефан, від брата Михайла, з війни.
505. Сусой Василь, від жени Домініни—Кучурмаре.
506. Корж Гнат, від жени Єлени—Княхів, Заболотів.
507. Скиб Дмитро, від доньки Парані—Глинско.
508. Рокитський Федір, від жени Марії—Носів, Завалів.
509. Билинський Дмитро, від жени Зофії—Поточиска.
510. Клим Федор, від Петра Андрука—Кобаки, Косів.
511. Раковецький Ник., від жени Марії—Струтин нижн.
512. Іваник Марія, від родичів з Гнатковець, Перем.
513. Юрчишин Федор, від жени Рузі—Конюхів.
514. Кузнюк Петро від жени Параски—Соколівка, Кос.
515. Лещишин Михайло, від дітий—Гірне, Конюхів.
516. Осадчук Петро Івана, від жени Олени з Костинюків-Ілинці, Заболотів.
517. Татарчук Федір, від жени Анни—Волчківці, Снят.
518. Кулиній Леон, від жени з Перегінска.
519. Палій Іван від Антона Шимкова, з війни.
520. Ключевський Адам, від жени Марії—Олеша, Товм.
521. Амброзяк Андрій, від жени Одокії—Підгайчики.
522. Пона Іван, від жени Христини—оХтимір.
523. Ковталюк Никола, від сестри Евдокії—Коломия.
524. Коцюба Петро, від мами Анни—Тудорковичі.
525. Горбай Анд., від жени Агафії—Городище, Варяж.
526. Ковальський Никола, від Катерини Войтюк, Городище, Варяж.
527. Данилюк Стефан, від батька Івана—Кобаки, Косів.
528. Ковалевич Никола, івд жени Насті—Перегінско.
529. Терентюк Іван Ілії, від жени Єлени—Карлів, Снят.
530. Семотюк Ілія, від Марії Семотюк—Карлів, Снятин.
531. Радомський Порфірий, від дочки Варвари—Малятинець, Буковина.
532. Нацюк Леонтій, від жени Марії—Малятинець, Буковина (2 листи).
533. Матуляк Дмитро, від Гриня Хорного, з війни.
534. Калинчук Никола, від жени Катерни—Чернелиця.
535. Костевич Мих., від шваґра Василя Хомяка з війни.
536. Ґоробець Ник., від жени Домніци—Михальче, Бук.
537. Гриник Никола, від Єлени Антонюк—Шишківці.
538. Клецман Мих., від Стефана Якимишина, з війни.
539. Мазуркевич Леон, від жени Катерни—Мужилів.
540. Макарець Пазя, від мами Агафії—Олешиці.
541. Евчук Андр., від Марії Євчук—Вербівці, Город.
542. Салка Дмитро, від брата Гаврила, з війска.
543. Дутка Павло і Дерій Олекса, від Костя Дутки з війн.
544. Калинюк Юрко Грицка, від жени Марії—Карлів.
545. Стефуранчин Мих., від жени Ілени—Бабин, Косів.
546. Івашко Юрко, від Романа Паупуха—Сурохів, Ярос.
547. Драбик Іван, від жени Анни—Колянки, Городенка.
548. Багнюк Федор, від жени—Тудорковичі, Сокаль.
549. Костинюк, Мих., від жени Марії—Карлів, Снятин.
550. Візняк Петро, від шваґра Василя Пілатика, з війни.
551. Матейчук Теодор, від Реґіни Боняковської, з Відня.

Отсим повідомляємо всіх інтересованих, що листи до старого краю відсилаємо кождого тижня, покористуючи ся найдогіднійшими кораблями. Окремих посьвідок на вислані листи ми не пересилаємо. Пересилка звичайних листів коштує 25 цнт., реджістрованих 40 цнт.

Просить ся інтересованих, котрі хотять відобрати листи, подати свою точну адресу і долучити на покриття коштів пересилки 25 цнт. а з Канади 40 цнт.

Також просимо подати число, яке є подане при Вашім листі в повисшім оголошеню „Свободи".

Всі чеки, мoні ордери і листи адресувати і посилати на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
520 East 6th St., New York, N. Y.
Telephone: 8968 Orchard.

ФАРМА ДЕШЕВО НА ПРОДАЖ.

Вдова продасть фарму дуже дешево. Хата з чотирма румами, стайня на два коні і корову, віз, бричка, кінь, кури, дві безроги, два курники, тартак, дошки, машина до різаня дров і инші господарські прилади і 20 акрів поля. Купуючі зволять ласкаво зголоситись на адресу: 5-6

NICHOLAS RILLEY,
226 N. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Даром!

ВЕЛИКИЙ ВОЄННИЙ ЗОШИТ, який містить 58 образків знятих з поля битви. На сих образках побачите як то війна виглядає! Сей зошит дасмо даром до книжки з ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ. Се є дуже інтересна книжка під сю пору. Коштує лише 40 цнт. Гроші можна присилати стемпсами. Наклад невеликий, тож спішіть і пишіть еще нині до: —54

RUSKA KNYHARNIA,
38 St. Marks Pl., New York, N. Y.

ПОРТРЕТ Т. ШЕВЧЕНКА

можна набути за 20 цнт. в книгарни „Свободи". — Величина портрету: 13x16 цалів. — Сей портрет повинен находити ся в кождій українській хаті.

Замовлення шліть до:

"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НОВИНА!

Великий воєнний образ, який означає битви в Карпатах. На сім образі побачите як наші війська відносять побіду над Москалями. Коштує лише 25 цнт. Можна прислати стемпсами. Пишіть еще нині.

Sklad Map, 38 St. Marks Pl., New York, N. Y. 140-

Фарми!

РІДКА НАГОДА! Уділяємо даром поради, в справі купна фарм. Жадайте сейчас витягу з департаменту рільничого к Вашінґтоні про наші фарми! Купуйте 10-ть акрові фарми огородові на довголітні сплати. Кольонія в поблизу великого портового міста, замешкала нашими людьми. Клімат дуже здоровий. Чотири рази до року збирає ся ярин. Дохід з акра до $300. Пишіть сейчас до.

JOSYF JANUSZ і HRYHORIJ KURDYDYK,
151-8 BOWERS HILL, VA.

КОЖДИЙ сьвідомий Українець повинен мати в своїй хаті портрети великих українських мужів як: Т. Шевченка, Ів. Франка, М. Грушевського, М. Павлика і Б. Хмельницького. Величина 16x20 цалів, ціна 50 центів за один. Книжки до читаня, молитвенники, кобзарі і всякого рода календарі. Катальоґ даром. Пишіть на адресу: 76—

RUSKA KNYHARNIA,
im. T. Szewczenka
168 E. 4th St. New York, N. Y.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! Виробляємо ҐЕРДАНИ з кораликів до годинників з гербом України, ціна одного ґердана з більших кораликів $1.50, з меньших кораликів $2.00. Січовий з золотим гачком $3.00. Маємо до продажи коралики у всяких кольорах, ціна 25 цнт. за один бонч. Адресуйте: RUSKIJ BAZAR, 168 E. 4th Street, New York, N. Y. 94..

ЧУДО! ЧУДО!

За $3.25

СІ ДВІ МАШИНКИ

КУПУЙТЕ! ТІЛЬКО НА КОРОТКИЙ ЧАС!

1) Найновійший ґрамофон, який тепер появив ся, грає ліпше як той, що коштує $30.00, грає ріжні пісні, танці і воєнні марші. На сю машину можна закладати найбільші плити і певно ліпше Вас вдоволить, як той, що коштує великі гроші. Плити додаємо даром.

2) Машинка до домашного театру, яка показує воєнні образки, муки Ісуса Христа і сьмішні образки.

Сі дві річи розвеселять кожду хату. До машинки додаємо ріжні образки. До машинки не потреба електричного сьвітла, тільки є в ній нафтова лямпка. Усі доклади даємо до машинки. Сі образки може показувати навіть мала дитина. Не посилайте усіх гроший, тільки вишліть 75 цнт. задатку, а ми Вам вишлемо ґрамофон і машинку, а решту доплатитете як вам привезе товар до Вашого дому. Замовленя посилайте на адресу:

IMPORTING HOUSE,
953 W. Erie Str., Chicago, Ill.

ДАРОМ! ЦІЛКОМ! ДАРОМ!

Вчу грати на якім небудь інструменті, если тільки Ви любитель музики, не робить ріжниці, чи ви грали на якім інструменті, чи ні. Гарантую

за успіх моєї науки в часі 20 до 25 днів.

Жадайте сегодня катальоґ, залучаючи 2-центову марку на відповідь.

Адресуйте 153—18

T. KASPER.
5719 S. Laflin St., D. A. Chicago, Ill.

ПОЗІР! Одинока школа механіків, шоферів в польській мові. Зачніть тепер. Сезон автомобільовий тріває все. На що Вам оставати без праці, коли можете заробити $15 до $30 як шофер. Наша школа дає комплетний курс, який тріває 4 тижні. Наука в день або в ночи. Ґарантуємо лайсенси.

КОШТ $15.00.

International School of Automobile Engineers, 88-111—
147 E. 40th St. New York

ЧИ БАЖАЄТЕ ПОСІДАТИ фарму, дім при стації желізничій, близько міста, фабрик, церков, школи і т. п., де поселюють ся наші Родимці? Коли так, то витніть сей цінний купон і вишліть нам його зараз а одержите фарму 9000 стіп кв. дуже малим коштом і заходом, а також дістанете і роботу, коли хочете. Кількох читателів, котрі перші надішлють нам сей купон, одержать фарму майже даром. Не зволікайте, бо та оферта триває лише дуже короткий час і пишіть до:

Realty Co., Dept. A. 309 Broadway, R. 210, New York.

НАЙПРАКТИЧНІЙШІ ЛЯМПИ

Всюди де обслугує ся нафтовим сьвітлом можна уживати ЛЯМПИ АЛЯДІНА яка є найгарнійшим знарядом для украшеня дому, а головно є вельми корисною підчас теперішних довгих вечерів.

ЛЯМПА АЛЯДІНА є найліпшою зі всіх других, бо дає сьвітло біле, пять разів сильнійше від сьвітла електричного, горить тихо, без одору, не кіптить, не разить очий і так ощадно спалює нафту, що через час за який би звичайна лямпа потребувала до зужитя один ґальон нафти то ЛЯМПА АЛАДІНА зужиє лише пяту часть ґальона, так, що через свою ощадність сама виплачує ся і кождий, хто обслугував звичайну лямпу, може її легко обслугувати. Хто би хотів мати одну або більше з сих лямп, нехай пришле двоцентову марку на оплату почтову а отримає цінник. Гроші належить посилати в реґістрованім листі або почтовим переказом. Хто по отриманю замовленя і випробованю переконає ся, що вона не є такою як її тут оголошуєсь і зажадає звороту належитости, тому належитість в цілости звертає ся, а замовлене приймає ся назад, коли не вказує знаків ушкодженя. Адресувати належить:

BRANCH AGENCY
OF THE ALLADIN LAMP CO.,
515 E. 5th St., New York, N. Y.

Важне!

ДЛЯ ВСІХ, ЩО МАЮТЬ ҐРАМОФОНИ І ХОЧУТЬ ЧУТИ СПІВИ НАШИХ НАЙБІЛЬШИХ СПІВАКІВ, МУЗИКІВ І НАРОДНІ ПІСНІ.

КОНЦЕРТОВІ ПОДВІЙНІ РЕКОРДИ ПО $1.25, НА 10 ШТУК 2 ДАРОМ.

КОЛЯДИ І ЦЕРКОВНІ ХОРИ:

Бог Предвічний
Іже Херувими

Небо і Земля
Новая Радість

Бог природи
Нині Адаме

Бог предвічний
Бог ся раждає

Христос родив ся
Нова радість стала

Царю Небесний
Возбранной Воєводі

Темна нічка
Христос Воскрес

Молитва Андрія
Ой наступає чорна хмара

МОНОЛЬОҐИ І КУПЛЕТИ:

Породож Івана до Америки
Вражіня Івана в Америці

О, Куму, Куме
Сварка коваля і млинаря

Дід рудий, баба руда
Ой здорова чорнобривка

Мацек Французем
Хлоп у фотоґрафа

Сцена проклятя
Жидівка вихрестка

НАРОДНІ ХОРОВІ СПІВИ:

Ще не вмерла Україна
Січ в поході

Не пора
Ми Гайдамаки

Чорна хмара
Моя мила чорнобрива

Солоха
Удовиця

Василечки
Ой, любив та кохав

Вилітали орли
Віють вітри

Тай орав мужик
Ой іззa гори

Верховина
Ой ходила дівчинонька

Ой, не ходи Грицю
Не буду я женити ся

МАРШІ І ТАНЦІ

Вейске веселе
Ревеце австріяцке

Жидівська коломийка
Жидівський танець

Марш Соколів
Повертає Гуцуленько

Бери Петре, коломийка
Нащо мене зачіпаєш

Козак I.
Козак II.

Марсилієза
Марш соціялістів

Звертаємо увагу, що сі рекорди лише у нас можна отримати.

Гроші прошу висилати враз з замовленям.

КАТАЛЬОҐИ ДАРОМ, 160 сторін обєму. 2—5

RUSKA KNYHARNIA,
850 Main St.,
Winnipeg, Man., Canada.

ПРОШУ ПЕРЕЧИТАТИ! Коли хочете мати правдиві „Таємничі книжки Чорної Маґії" з котрих можете довідатись про богато чародійних таємниць, і з котрих можете богато користати, то я мене дістанете тілько по найтанших цінах. Пишіть ще сьогодня, залучаючи кілька почтових стемпсів на пересилку цінника.

Адресуйте: 149,150в19

W. H. MILLER,
298 Fountain St., Winnipeg, Man. Can.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМ. 30 ЦНТ., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

— Шліть замовленя враз з нлежитостю до:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

СЬВІДОЦТВО ОДНОЇ ДІВЧИНИ.

БІЛЬ ГОЛОВИ І КАШЕЛЬ ДОЛЯГАВ ЇЙ В ВЕЛИКІЙ МІРІ.

Г. Г. фон Шлік, фабрикант сьвітового Болгарського Кровного Чаю, котрий в Злучених Державах остає в зносинах з тисячами недужих, говорить, що холодне веремя, більше недуг принесе зі собою, ніж послідні обставини всі разом. Дуже важна річ коли хочемо запобігти недугам і постійно бути здоровими, щоби ми держали в порядку свій жолудок, нирки, печінки і міхур, і коли вони правильно будуть ділати, тоді охоронимо ся від занедужаня. Крихітка обережности варта більше ніж фунт курки.

Пані Анна Буковець з Ню Брунсвік пише так:

„Заки я ще не уживала Болгарського Кровного Чаю, мала я біль голови і кашель, але від коли його вживаю побачила я, що знова відзискала я своє здоровле і желаю сього кождому свому ближньому, котрий терпить на сю недугу".

Болгарський Кровний Чай є виробом з чотирнайцять чистих природних частий, як билин, цьвітів, кор, корінців, листків і др., спрепарованих научово і ділають помічно в случаях недуги нирок, селезінки, міхура, печінки а також в случаях ревматизму перестуди, болю голови, браку апетиту, нестравности і нереґулярности стілця.

Одну велику, на 5 місяців триваючу родинну пачку за $1.00 денебудь зашле:

Marvel Products Co.,
29 Marvel Bldg.,
Pittsburgh, Pa.

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піоніри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 167

УБИТІ:

Милич Йосиф (помер в Росії)
Орищич Матвій (помер 12. XI, 1914 в Росії)
Остафінський Каз., (помер у шпитали в Росії)
Парнета Анталь(?), 36 л. (6—13. III, 1915)
Пилярчик Яків (помер 19. XII, 1914 у шпитали в Росії)
Троян Теодор (помер 22. XII, 1914 у шпитали в Росії)
Турчиняк Іван, 36 л. (7. III, 15)
Угриник Микола, 36 л. (6—13. III, 1915)
Ференс Теодор (помер 30. XII, 1914 в Росії)
Хвойко Франко (помер 2. I, 1915 у шпитали в Росії)

РАНЕНІ:

Будз Василь (ляйтн.), 25 л.
Барщук Михайло, 24 п.
Бузяк Василь, 36 л.
Луканюк Петро, 36 л.
Мойсюк Тавсій(?), 24 п.
Чукор Юра, 36 л.
Язач Дмитро, 36 л.

ПОЛОНЕНІ:

Будимський Іван (в Сербії)
Бурий Станислав, інф., доброволець (в Росії)
Дудик Никола, інф. (в Росії)
Зубер Петро, інф. (в Росії)
Йойко Іван, ран. (у шпитали в Росії)
Ловчук Антін, ран. (в Росії)
Маштар Іван (в Росії)
Мірик Йосиф, ур. 1888 (в Сербії)
Наливайко Павло, ран. (у шпитали в Росії)
Підвальний Василь, ран. (у шпитали в Росії)
Саборський Павло, ран. (у шпитали в Росії)
Федорович Семен, інф. (в Росії)
Филипів Олекса, інф. (в Росії)
Шелест Трофим (в Росії)
Яворовський Іван (в Сербії)

Листа утрат ч. 168

видана 28. цьвітня 1915.

УБИТІ:

Крілик Олекса (кад.), 89 п. (3—15. I, 1915)
Бала Михайло, 89 п. (3—15. I, 1915)
Бас Лука, 89 п. (14. XII, 1914—15. I, 1915)
Басальський Йосиф, 89 п. (25. XII, 1914)
Береза Никола, 89 п. (24. I, 1915)
Березюк Олекса, 89 п. (14—28. I, 1915)
Бохно Іван, 90 п. (4. I, 1915)
Богач Михайло, 89 п. (1—3. I, 15)
Боровий Теодор, 89 п. (16—30. I, 1915)
Була Михайло, 89 п. (3—15. I, 1915)
Вальмо Петро (помер 20. XI, 1914 у шпитали в Росії)
Бербинський Дмитро, 89 п. (26. I, 1915)
Віхоть Тома, 89 п. (24—25. I, 15)
Воляк Петро, 17 л. (21. II—4. III, 1915)
Волян Андрій, 17 л. (9—20. II, 1915)
Воронич Теодор, 89 п. (28. I, 15)
Возьний Іван, 17 л. (27—31. XII, 1914)
Винницький Григорій, 33 л. (21. X, 1914)
Горань Григорій, 89 п. (3. I, 15)
Галяк Людвик (помер 7. IX, 1914 в Росії)
Ґавата Йосиф (помер 26. XI, 1914 у шпитали в Росії)
Гіль (Бурик) Ілько, 89 п. (16—30. I, 1915)
Ґрод Василь, 90 п. (25. I, 1915)
Дамів Дмитро, 90 п. (31. I, 1915)
Дуда Михайло, 90 п. (25. I, 1915)
Дудик Теодор, 89 п. (28. XII, 14)
Жак Михайло, 89 п. (28. I, 1915)
Заяць Іван, 89 п. (16—30. I, 15)
Залеський Юрко, 33 л. (21. X, 14)
Зелінський Антін, 17 л. (21. II—4 III, 1915)
Зелінський Евген, 90 п. (25. I, 15)
Івечко Михайло, 89 п. (1—12. XII, 1914)
Івечко Никола, 89 п. (14. XII, 1914—5. I, 1915)
Качмарик, 89 п., 13 комп. (24. I, 1915)
Кадзьола Петро, 89 п. (16—30. I, 1915)
Кагній Михайло, 89 п. (1—3. I, 1915)
Карпа Теодор, 89 п. (25. XII, 14)
Каспер Антін, 89 п. (28. I, 1915)
Клап Дмитро, 89 п. (16—30. I, 15)
Костів Григорій, 89 п. (26. I, 15)
Костів Теодор, 89 п. (23—24. I, 1915)
Коварник Йосиф (помер 28. XI, 1914 у шпитали в Росії)
Козак Андрій, 89 п. (14. XII, 1914—5. I, 1915)
Кравчишин Гнат, 89 п. (14. XII, 1914—5. I, 1915)
Кріль Данило, 89 п. (3—15. I, 15)
Крицький Йосиф, 33 л. (21. X, 14)
Кучера Франко (помер 15. XI, 1914 в Росії)
Кунець Петро, 89 п. (25. XII, 14)
Купчак Михайло, 89 п. (26. I, 15)
Куртич Людвик, 89 п. (16—30. I, 1915)
Кушнір Іван, 89 п., ур. 1887 (25. XII, 1914)
Лятавець Іван, 89 п. (23—24. I, 1915)
Лебневський Андрій (помер в Росії)
Лесько Іван, 89 п. (24. I, 1915)
Лівень Іван, 90 п. (26. I, 1915)
Лутчин Дмитро, 89 п. (24. I, 15)
Малець Іван, 89 п. (16—30. I, 15)
Малиновський Станислав, 17 л. (21. II—4. III, 1915)
Малодобрий Іван, 17 л. (21. II—4. III, 1915)
Мартинів Іван, 33 л. (21. X, 14)
Марущак Василь, 89 п. (24. XII, 1914—5. I, 1915)
Матяшик Михайло, 89 п. (26. I, 1915)
Мороз Ілько, 89 п. (28. I, 1915)
Осташевський Йосиф, 89 п. (16—30. I, 1915)
Паламар Теодор, 89 п. (24—25. I, 1915)
Павлик Олекса, 89 п. (23—24. I, 1915)
Пех Никола (помер 13. IX, 1914 в Росії)
Подґурський Михайло, 89 п. (26. I, 1915)
Пошелюжний Михайло, 17 л. (9—20. II, 1915)
Пульгуй Лев, 89 п. (23—24. I, 15)
Ройчик Петро, 17 л. (9—20. II, 1915)
Рудейко Стефан, 89 п. (3. I, 15)
Рутар Іван, 89 п. (18. III, 1915)
Риголь Теодор, 89 п. (28. XII, 14)
Римар Евген, 17 л. (21. II—4. III, 1915)
Савчук Юрко, 58 п., ур. 1891 (помер 1. IX, 1914 в Росії)
Слотвінський Омелян, 89 п. (16—30. I, 1915)
Сміховський Михайло, 57 п. (18. III, 1915)
Сова Франко, 90 п. (31. I, 1915)

(Дальше буде).